

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglašite v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), FEBRUARY 17, 1944

ŠTEVILKA (NUMBER) 39

JUGOSLOVANSKI ROJALISTI ZAHTEVAJO VEČJO JUGOSLAVIJO

KAIRO, 13. februarja. — Jugoslovanska zamejna vlada je danes naznanila, da so kraljevske sile v Jugoslaviji pretekli mesec nekje v jugoslovanskih gorah obdržale kongres, na katerem je bilo sklenjeno, da se zahteva, da Jugoslavija po vojni obsega "vsa ozemlja, kjer bivajo Srbi, Hrvati in Slovenci."

Kongres je tudi sprejel zahtevo, da Jugoslavija po vojni postane federalna država, v kateri bodo Srbija, Hrvaška in Slovenija tvorile ločene federalne enote.

Med drugim je kongres izjavil, da je kralj Peter po ustavi vezan, da ostane na prestolu, in kritizira se "nekatero naše zaveznike," o katerih se trdi, da pripisujejo pretirano važnost aktivnostim partizanov.

Tukaj je bilo danes uradno znanjano, da se je kralj Peter mudil v Italiji, in da se je tam posvetoval z maršalom Titom, oziroma predstavniki partizanskega režima v Jugoslaviji.

Letno poročilo Cleveland Electric Illuminating Co.

Eben J. Crawford, predsednik Cleveland Electric Illuminating Co., je včeraj objavil poročilo o družbinem poslovanju v preteklem letu, iz katerega je razvidno, da je družba v letu 1943 imela več odjemalcev kot kdaj prej, da je producirala več električne sile kot kdaj prej in da so cene za električno postrežbo dosegle rekordno nizino.

Kar se tiče dobičkov, pravi poročilo, pa so bili nižji kot kdaj prej v teku zadnjih devetih let, in so padli že tretje zaporedno leto.

Poročilo kompanijskega predsednika pravi, da je padec v dobičku nastal vsled rastočih cen za material in potrebščine, vsled višjih plač, kakor tudi vsled visokih davkov.

Skupni dohodki družbe so znašali \$42,722,249, oziroma 14 odstotkov več kot v letu 1942, ko je družba imela \$37,305,279 dohodkov. Pri tem je napravila družba \$6,114,110 dobička, dočim je v letu 1942 znašal \$6,134,260.

Z ozirom na delavske plače, kaže poročilo predsednika, da je povprečna mezda znašala \$2,972, medtem ko je leta 1938 povprečna letna mezda bila \$1,941. Povprečno število uposlenecv tekom leta 1943, je bilo 14 odstotkov manj kot leta 1942.

Partizani izgubili dvoje mest na Hrvaškem

LONDON, 16. februarja. — Nemški tanki in motorizirane enote so v operacijah severovzhodno od Zagreba zavzeli dvoje večjih mest na Hrvaškem. Partizani so bili prisiljeni umakniti se iz Koprivnice ob progi med Zagrebom in Beogradom in Ludbrijem.

Nemci so se očitno zavzeli, da partizane preženejo iz ozemlja ob madžarski meji, in so v ta namen podvzeli veliko ofenzivno akcijo.

Komunikej maršala Tita pravi, da se bitka še vedno nadaljuje, in da so Nemci v bojih utrpeli velike izgube.

Rusi prekoračili zamrznjeno jezero na estonsko obalo

LONDON, 17. februarja. — Iz Moskve se poroča, da so sovjetske sile, nadaljujoč z ofenzivo od severa, dospelo do ožine med jezeroma Peipus in Iskov, 45 milj severozapadno od Pskova, medtem ko nemška poročila pravijo, da so Rusi že udarili preko zamrznjenega jezera Peipus, v poizkusu, da dobijo prijem na južnem bregu jezera v Estoniji.

Istočasno se poroča, da Rdeča vojska čedalje bolj zadržuje zanjko okrog ostankov desetih nemških divizij ob dolgem Dnjepru v Ukrajini.

Tekom dneva je bilo ubitih nadaljnjih 2,500 Nemcev in uničenih 107 tankov, ko so se Nemci skušali prebiti skozi ruski obroč.

Berlinski radio pravi, da so Rusi prekoračili jezero Peipus na sanah in dospeli na zapadno obrežje jezera, da pa so jih Nemci vrgli nazaj.

Rusi poročajo, da so v dotičnem okrožju zavzeli kraj Českoje Zahodi, ki se nahaja na malem otoku, ki leži samo dve milj in pol od zapadnega jezerskega obrežja. Malo bolj južno se nahaja medjezerska ožina, ki je samo miljo in pol široka.

Polna kvota vojakov ukazana v Ohiju

Državni ravnatelj ukazal nabornim komisijam, da izpolnijo zaostalo kvoto

Državni naborni komisar polk. C. W. Gobel je snoči naslovil na 330 nabornih komisij v državi Ohio ukaz, da brez odlašanja grede na delo ter pozovejo v vojaško službo dovolj moških za izpolnitev kvote, ki jim je predpisana.

Ukaz je bil dan z ozirom na dejstvo, da je precej nabornih komisij od 1. oktobra naprej, ko se je začelo klicati k vojakom očete, zaostalo s svojimi kvotami.

V istem ukazu pa se obenem opozarja, da se ne sme dopustiti, da bi vsled novačenja trpela vojna industrija in da se mora tudi gledati, da temeljna civilna produkcija ne bo prizadeta.

Kakor razvidno iz uradnih poročil, ki so bila objavljena v Columbusu, so se vojaške indukcije za tekoči in prihodnji mesec zvišale za okoli 20 odstotkov.

Slična zvišanja so bila odredjena za vsa dežela, toda povedano ni, za koliko odstotkov se je to storilo v drugih državah.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI O ŽETONIH ZA RACIONIRANJE

Office of War Information, Washington, D. C.

Odrejeno je, da se bodo žetoni (tokens) za racioniranje spravili v potek 27. februarja. Urad za odrejevanje cen je pripravil sledeča vprašanja in odgovore, da bi na ta način pomagali ljudem razumeti kako morejo kupovati s tem novim sredstvom racioniranja:

V. Kdaj bom začela rabiti žetone za racioniranje?

O. 27. februarja bodo prodajalci prvič dali žetone kupcem kot drobiž. V rabi bodo od tedaj naprej.

V. Ali bo OPA razdelil odrejeno število žetonov vsakemu posamezniku, kot so to storili z žetoni za racioniranje?

O. Ne. Vse žetone, katere boste dobili od vašega prodajalca, ki vam jih bo dal kot drobiž za žetone.

V. Zakaj bom rabila drobiž za racioniranje? Do sedaj sem vedno lahko natančno odštela število žetonov, ki sem kupovala racionirano hrano, seveda razven v slučaju, ko sem dobila nekaj, kot drobiž, žetone za meso in vrednosti enega kupona.

O. Drobiž boste rabili, ko pridejo žetoni v potek, ker bo tedaj vsaka rdeča in vsaka modra znamka vredna deset kuponov. Tedaj ne bo več tako lahko, ko dati vašemu prodajalcu natančno število žetonov, kot takrat, ko ste imeli z žetoni vrednosti osem, pet, dveh in enega kupona.

V. Ali bom imela več pointov na razpolago, kot jih imam sedaj, ko bo vsaka znamka vredna deset pointov?

O. Ne. Razpolagali boste skoraj enakim številom pointov, kot sedaj. Toda od tedaj naprej boste porabili manj kuponov v teku enega časa ali do novega načrta. To je zasluga novega števila žetonov, ki ne tudi delo prodajalca, in vaša knjižica za racioniranje bo trajala delj časa.

V. Kako bo OPA mogla urejati zadeve racioniranja, ko bo vsaka znamka vredna deset pointov, da bom v vsakem mesecu porabila isto število kuponov kot jih sedaj?

O. Sedaj tri vrste žetonov za konzervirano hrano — skupaj 12 žetonov — znašajo 48 pointov, ko pridejo žetoni v veljavo, bo pet modrih žetonov, ki vsaka imela vrednost 50 pointov, skupaj znašalo 250 pointov. Razlika v dveh pointih se lahko popravi z malim predrugačenjem pointske vrednosti konzervirane hrane.

V. Ali bo isto storjeno z žetoni za meso?

O. Da. Sedaj vsak ima pravico na 16 pointov mesa na teden, ali 32 pointov za vsaka dva tedna. Toda ko bodo žetoni v poteku, bodo tri rdeče znamke, vsaka v vrednosti desetih pointov, služile v prvih dveh tednih za nakup 30 pointov mesa. Tudi tu bo razlika v kuponih popravljena z predrugačenjem vrednosti mesa.

V. Kaj bodo kupci delali z svojimi žetoni?

O. Rabili jih bodo kot sedaj rabimo cente. Kupec, ki bo nakupil stvari v vrednosti 23 modrih pointov, bo na primer dal svojemu prodajalcu dve modri znamki v vrednosti 20 pointov in tri modre žetone, vsak vreden en point. Ako kupec nima žetonov, tedaj bo dal prodajalcu tri modre znamke in ta mu bo vrnil sedem modrih žetonov drobiža.

V. Ali je kaka razlika med žetoni za meso in žetoni za konzervirano hrano?

O. Edina razlika med žetoni je njihova barva. Barve so enake kot so na znamkah skupaj, s katerimi se bodo rabili; modre znamke in modri žetoni so za konzervirano hrano; rdeče znamke in rdeči žetoni so za meso in mast.

V. Ako nimam modrih žetonov, ali smem rabiti rdeče za konzervirano hrano?

O. Ne. Žetoni se morajo rabiti ravno tako kot so se rabile znamke; ena vrsta za hrano, druga za meso.

V. Kaj bomo pridobili z vpljavo žetonov?

O. Pričakuje se, da bodo žetoni zelo olajšali racioniranje tako za kupce kot za prodajalce. Kuponi bodo imeli samo dve vrednosti — vse znamke deset pointov in vsi žetoni en point. Kupcem, ki so navajeni na deset centov (dime) in na penije, bo lažje računati s žetoni kot je bilo z znamkami raznih vrednosti. Lažje bo tudi za trgovce pri štetju žetonov in tudi radi drobiža, ker poprej so morali na vsaki znamki opaziti njeno vrednost. Z žetoni je tudi mnogo lažje delati kot je z znamkami.

V. Ali bom morala vrniti svoje žetone na kraju vsake dobe racioniranja?

O. Ne. Žetoni ne zapadejo.

Bombe zopet padajo na glavno mesto Finske

STOCKHOLM, 16. februarja. Nocoj so Rusi vprizorili dva nadaljna zračna napada na Helsinko, glavno mesto Finske, odkoder so zadnje čase prihajale vesti, da so v teku razgovori za sklep separatnega miru med Finsko in Sovjetsko unijo.

Prvega napada se je udeležilo okrog 50 letal in napad je trajal od 7. do 10. ure. Drugi napad, ki je bil bolj močnejši, se je pričel ob 11. uri in končal malo pred polnočjo.

Glasom poročila nekega švedskega korespondenta, je bil nocojsnji napad srednjega kalibra. Jako težak je bil napad, ki ga je Rdeča letalska sila vprizorila na Helsinko 6. februarja ob luninem svitu. Takrat je Moskva posvarila, da je to le pričetek težkih zračnih udarcev za Fince, ki se bodo nadaljevali, dokler se Finska ne umakne iz vojne.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih žetonov!

Kazen za avtomobiliste

OPA urad je odvzel gasolin-ske racijske karte sedmim avtomobilistom, ki so kršili razne racijske predpise. Doba kazni je od dveh do osem mesecev. Nekemu avtomobilistu, ki je vozil z brzino 55 milj, je bila karta odvzeta do 21. julija. Neki avtomobilist, ki ni vrnil kuponov, potem ko je prodal karo, ki je bil dalje obtožen vožnje 48 milj na uro, da je prevozil nad 5,000 milj brez potrebe, in da je premenil tajerje iz enega avta na drugega, je izgubil racijsko karto za osem mesecev.

Naši fantje-vojaki

Družina John Yapel, 20351 Lindberg St., je prejela vest, da je bil njih sin, ki se nahaja onstran morja, povišan v saržanta. Njegova žena Margie, rojena Erčul, živi na 20790 Tracy Ave. Prijatelji mu lahko pišejo na sledeči naslov: Sgt. J. P. Yapel Jr., 35047680, Battery A — 421st A.A.A., A.P.O. 863, c/o Postmaster New York, N. Y.

NEMCI PRIPRAVLJENI, DA ZAPUSTIJO NORVEŠKO?

LONDON, 15. februarja. — Norveška ubežna vlada pravi, da se Nemcija z ozirom na razvoj položaja na Fiskem pripravlja na izvedbo prvega dela "načrta X", ki predvideva eventualno izpraznitev Norveške.

Kakor je rečeno, bi se po tem načrtu pustilo Vidkuna Quislinga in njegove pristaje za močno silo Gestapa v kontroli Norveške, ki bi bili odgovorni za vlado. Trdi se, da je Gestapo že začel s kampanjo terorja in da so bile prošli teden v obalskih mestih masne aretacije na dnevnem redu.

DARILO OBLAČIL IZ ANGLIJE ZA RUSIJO

LONDON. — Angleške oblačilne tovarne pošljejo v Rusijo 90,000 ženskih oblek in 30,000 sukenj kot izraz dobre volje. Misel za to darilo novih oblačil za rusko žensko je bila sprožena po zmagoviti obrambi Stalingrada.

Sovjetske ženske niso še nikdar prej videle, še manj pa nobile je brzojavno obveščen, da se mora javiti na službenem mestu prej. Od tu bo odšel v soboto. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu staršev Mr. in Mrs. Menart, 14911 Sylvia Ave.

Na kratek dopust je prišel John Grmšek, sin Mrs. Mary Grmšek, 6211 Glass Ave. Prišel iz konvojske službe v Angliji.

Poročnik Rudolph Menart, ki se je nahajal na zrakoplovski bazi v Californiji, je prišel na dopust preteklo soboto. Tu bi imel ostati do ponedeljka, toda bil je brzojavno obveščen, da se mora javiti na službenem mestu prej. Od tu bo odšel v soboto. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu staršev Mr. in Mrs. Menart, 14911 Sylvia Ave.

Dne 4. februarja sta se poročila dobro poznani godbenik M. 2/c Edward (Eddie) Slejko, najmlajši sin Mr. in Mrs. Frank Slejko, 16203 Arcade Ave., in Mis Lois Shannon, hčerka Mr. in Mrs. J. C. Shannon, 15911 Parkgrove Ave. Poroka se je vršila v Portsmouth, Va. Poročil ju je poveljnik bojne ladje U. S. S. Franklin, druga sta bila brat Stanley, in Tom Oblak. Ta bojna ladja, na kateri vsi trije fantje služijo, je nova, ter je bila spuščena v morje dne 30. januarja. Stala je 55 milijonov dolarjev. Bilo srečno!

Živilski trgovci kaznovani

Na zvezni sodnji je bilo 15 trgovcev z živili na debelo obsojenih na globe, potem ko so vsi razen treh priznali, da so kršili OPA določbe glede cen. Ostali trije so bili spoznani krivim in obsojeni. Sodnik Wilskin je v vseh slučajih naložil globe od \$300 do \$600, ki skupno znašajo \$6,000. Vsi obsojeni trgovci imajo svoje lokale v Northern Ohio Food Terminal. Med njimi je največ Italijanov.

SEJA

Jutri ob 8. uri zvečer se vrši seja društva Washington štev. 32, S. Z. Z., v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Člani so vabljeni, da se gotovo udeležijo v polnem številu, ker je seja zelo važna.

vodil poznani Blue Jackets orkester predno je odšel v službo, Strica Sama.

Po napadu nemške zračne sile v Jugoslaviji

Partizanski vojaki pregledujejo uničenje, ki so ga povzročili nemški bombniki v nekem kraju v Jugoslaviji, ki je bil nedavno osvobojen iz rok nacistov.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" Marini v južnem Pacifiku v borbi z blatom in Japonci

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6331 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$3.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$5.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

SOVJETSKO VOJNO RANOCELNIŠTVO

"The New York Times" prinaša uredniški članek o ruskem vojnem ranocelništvu, prikazujejoč presenetljiv napredek Sovjetske unije v primeri z zaostalostjo Rusije pod carskim režimom, v katerem čitamo:

Iz poročila dr. Reginalda Watson-Jonesa v "Biltenu za vojno medicino" in različnih člankov, objavljenih v zdravniški publikaciji "Lancet" v zadnji polovici 1943, se nam pred očuje slika sovjetske vojne medicine in ranocelništva, ki priča o uspešnosti organizacije, ki je nekaj izvanrednega. Štirje britski zdravniki-kirurzi, ki so poleteli v Sovjetsko unijo in ostali tam tri tedne, nam poročajo, da se zapadne demokracije in Sovjetska Rusija nimajo ena od druge ničesar naučiti, v kolikor se tiče temeljnih stvari. Z ozirom na prakso v bolnišnicah Amerikanci in Angleži prednjačijo Rusijo, ampak na drugi strani izgleda, da so mlajši ruski zdravniki boljši od naših.

Naše metode za zbiranje krvi so sicer dobre, ampak izgleda, da so nas Rusi prekosili. Samo v eni moskovski bolnici se javi vsak dan od 500 do 800 darovalcev krvi, med katerimi je 90 odstotkov žensk. Pomanjkanja krvi sploh ni. Dr. Watson-Jones je mnenja, da bi se zapad glede zbiranja krvnih rezerv od Sovjetske Rusije lahko kaj naučil.

Kakor v vseh armadah, so ranjeni razdeljeni na tozadnih postajah za fronto. Ampak Rusi so v tem pogledu očitno šli dalje kot mi. Specialist je vsepovsod na prvem mestu. Operacije so odložene, dokler ni na razpolago potrebna spretnost. Smatra se, da je bolje, ako se z operacijo počaka, kakor pa da bi bila izvršena od zdravnika, ki v dotični praksi ni strokovnjak. To pomaga pojasniti, zakaj so Rusi sposobni poslati nazaj na fronto 70 odstotkov svojih ranjencev. Kar se tiče medicine, je zanimivo odkritje, kako važno mesto zavzema v njem ženstvo. Poročila nas zagotavljajo, da ženske tvorijo 90 odstotkov novih zdravnikov, ki jemljejo petletni tečaj.

Vsi brez izjeme visoko občudujemo delo, ki ga vršijo britske in ameriške bolničarke. Toda Rusi, bodisi vsled tega, ker manj verujejo v kavalirstvo ali vsled težkih razmer, pričakujejo od svojih bolničark mnogo več kot mi. Ruska bolničarka pomaga graditi bolnišnice, sekati drevesa, tesati hlode, delati okna in kopati fundamente. Ona tudi temeljito razume umetnost kamoflaže. Britski zdravniki se niso mogli dovolj naučiti, ko so se ustavili v nekem gozdu ter se po prestopitvi nekega vhoda znašli v bolnišnici s tisoč posteljami, kjer so drevesa pronicala streho, kar je bilo večji del bolničark.

Članek v "New York Timesu" pravi ob zaključku:

"Pred vojno je bilo podcenjevanje ruskega zdravilstva in ranocelništva splošno v navadi. Z nekako muko se je priznavalo, da je organizacija sicer dobra, da pa je kakovost skrbe in osobja daleč za našo. Sedaj pa se je pokazalo, da Rusi niso le dobri organizatorji, temveč tudi tako prvovrstni praktikanti medicine in kirurgije, da se morejo zelo malo naučiti od zapada.

Križarska vojna proti Rooseveltu je v polnem teku. Ogromna večina dnevnega tiska v Ameriki strupeno napada sleherni korak administracije na domači fronti, obenem pa prikazuje Roosevelt kot netilca razrednega sovraštva. Najbolj mu zamero, ker smatra, da so delavci vsaj toliko patrijotični kot kapitalisti, in ker je nedostopen za proti-delavsko histerijo dolarskih patrijotov.

To so isti elementi, ki dan na dan na vse pretege kričijo o potrebi edinstva. Ali si je mogoče misliti večjo hinavščino?

Definicija demokracije nekaterih ljudi: To, kar jaz mislim.

Na levi strani slike se vidi kako so morali zavezniški marini gaziti po vdiračo-mu blatu, prve dni njih operacij na Bougainville. Nemogoče jim je bilo spraviti Jeeps in truke skozi blato na fronto, dokler niso prišli inženirji in Seabees, da so zgladili pot z morskimi kamenjem. Zgoraj na desni je Pfc. Juan Gonzalez, ki je skušal priti na drugo stran lagune v južnem Pacifiku. Spodaj na desni pa slika kaže kako neudljivo delajo marini, da bi pristali še pred solničnim zahodom. Celo-dnevno delo je bilo odvisno od tega, da bi še pred mrakom dvignili neki traktor.

LOUIS TRUGER:

Črtice iz Rusije

(Nadaljevanje in konec.)

Ko je Hitler pogoltnil Češko-slovaško ter prisilil Litvinsko, da mu je odstopila Memel, je London pričel nekaj sumiti, in ko je izvedel, da je Hitler poslal Rumuniji ultimatum, v katerem je zahteval od Rumunije ekonomske in vojaške pravice, je London vprašal Rusijo, če bi bila pripravljena na to, da stopi v zvezo z Anglijo in Francijo v svrhu garancije rumunske suverenosti. Rusija je takoj odgovorila, da je pripravljena na tak pakt, veliko ljubše pa bi ji bilo, če bi se takoj sklicala mednarodna konferenca, ki naj ustvari enoten front proti fašistični agresivnosti v Evropi. London je na to odgovoril, da smatra kraljeva vlada predlog sovjetske vlade za mednarodno konferenco predčasen, z drugo besedo, za mednarodno konferenco je še dovolj časa. Že 1938 in še prej, je imela Rusija v načrtu razne reforme, med temi je bila tudi reforma glede veroizpovedi, reorganizacija komunistične stranke itd. Kljub vojni so se lansko leto izvršile te reforme in kakor poroča današnji radio (jan. 30.) je predložil Molotov ruskemu kongresu reformo, ki se nanaša na decentralizacijo vlade, da se da vsaki posamezni sovjetski republiki pravico avtonomije, po načrtu angleškega Commonwealtha. Vse torej kaže, kot sem omenil pred kratkim, da je ruski komunizem res predhodnik najširše demokracije.

Knjiga "One World", katero je spisal Mr. Wendell L. Willkie, ima poglavje "Our Ally, Russia". Izvajanja Mr. Willkieja so zelo zanimiva, ko predloži čitatelju boljševiško Rusijo tako kot jo vidi on sam. Mr. Willkie se prav nič ne boji Rusije in ima neomejeno vero v rusko ljudstvo. Mr. Willkie pravi, da ni šel v Rusijo z namenom, da se spominja preteklosti, ampak dobi odgovor problemom, ki se pojavljajo pred našo generacijo (Američanom) vsled čisto enostavnega dejstva, da Sovjetska Unija obstoja, pa če nam je ljubo ali ne.

"Nekaj odgovorov", nadaljuje Mr. Willkie, "mislim da sem dobil, vsaj kar se mene tiče, in te lahko podam v treh kratkih odstavkih. "Prvič. Rusija je delujoča družba, to je: ona je sposobna služiti (narodu). Funkcionira in ima vrednost, ki ji daje pravico do obstanka. Rekord sovjetskega odpora proti Hitlerju je zadosten dokaz za to, vsaj za večino nas, toda odkritosrčno moram priznati, da nisem bil pripravljen verovati, prej ko sem šel v Rusijo v to, kar vem sedaj o njeni moči kot obstoječi organizaciji mož in žena. "Drugič. Rusija je naša zaveznica v tej vojni. Rusi so svojo preizkušnjo Hitlerjeve moči vzdržali sijajno. Sovražstvo Rusov proti fašističnemu in nacističnemu sistemu je pravo, globoko in ostra njih trden sklep je, da se Hitler eliminira, nacijska kuga v Evropi in širom sveta pa uniči. "Tretjič. Mi moramo po vojni sodelovati z Rusijo; vsaj meni se vidi tako, da ne more biti stalnega miru, ako se tega ne naučimo."

Mr. Willkie pravi dalje, da je bil na ruski fronti, v tovarnah in na kmetijah, in kar je videl tam je potrdilo gornje zaključke.

Zelo zanimivi pa so Willkievi pogovori z tovarniškim ravnateljem (delavcem) in pa upraviteljem kolektivne kmetije. Mr. Willkie je vprašal tovarniškega ravnatelja vrsto vprašanj, končno mu je stavil sledeče vprašanje, odnosno odgovor na razkladanje Marksove teorije: "Potem vi faktično nimate svobode," na kar mu je ravnatelj odgovoril:

"Mr. Willkie, vi tega ne razumete. Jaz imam več svobode kot sta jo imela moj oče in moj stari oče. Oba sta bila kmeta. Niti prvemu, niti drugemu ni bilo dovoljeno, da bi se naučili brati in pisati. Oba sta bila takorekoč sužnja, priklenjena k zemlji. Ko sta zbolela, ni bilo za njiju ne zdravnikarja ne bolnišnice. Jaz sem prvi v dolgi verigi mojih prednikov, da sem imel priliko do izobrazbe, do napredka — da sem postal nekaj. IN TO JE ZAME SVOBODA. To morda vam ne izgleda kot svoboda, toda pomnite, da smo mi šele v razvoju svojega sistema. Nekoč bomo imeli tudi POLITIČNO SVOBODO!"

niso lastovali zemlje, katero so obdelovali — in on in delavci so prav zadovoljni z sedanjim sistemom. Mr. Willkie ne reprezentira revolucionarne ideje, temveč je zagovornik kapitalističnega sistema; kapitan Rickenbacker je član skrajne desnice. Mr. Willkie se ne boji Rusije, da nas bo požrla ali spreobrnila, Mr. Rickenbacker pa veruje v "bodočo demokracijo Rusijo". In devetindevetdeset procentov Slovencev je istega mnenja.

Demokracija ni dogma in ker ni dogma je podvržena gotovim zakonom ali pravilom, čeprav tega nečemo priznati. Polne demokracije danes še ni. Ista bo prišla šele tedaj, ko bodo iz sveta izginile vse plemenske in narodnostne razlike, ko ne bo več socialnih razredov, ko bo človek postal res človek, ki ne bo živel samo svojemu egoizmu. Pa, ali bo res kdaj prišla taka demokracija? Morda pa je vse to le krasen sen, ki mu pravijo strokovnjaki — utopija. Kdo ve?

Mr. Willkie pravi dalje, da je bil na ruski fronti, v tovarnah in na kmetijah, in kar je videl tam je potrdilo gornje zaključke.

Zelo zanimivi pa so Willkievi pogovori z tovarniškim ravnateljem (delavcem) in pa upraviteljem kolektivne kmetije. Mr. Willkie je vprašal tovarniškega ravnatelja vrsto vprašanj, končno mu je stavil sledeče vprašanje, odnosno odgovor na razkladanje Marksove teorije: "Potem vi faktično nimate svobode," na kar mu je ravnatelj odgovoril:

"Mr. Willkie, vi tega ne razumete. Jaz imam več svobode kot sta jo imela moj oče in moj stari oče. Oba sta bila kmeta. Niti prvemu, niti drugemu ni bilo dovoljeno, da bi se naučili brati in pisati. Oba sta bila takorekoč sužnja, priklenjena k zemlji. Ko sta zbolela, ni bilo za njiju ne zdravnikarja ne bolnišnice. Jaz sem prvi v dolgi verigi mojih prednikov, da sem imel priliko do izobrazbe, do napredka — da sem postal nekaj. IN TO JE ZAME SVOBODA. To morda vam ne izgleda kot svoboda, toda pomnite, da smo mi šele v razvoju svojega sistema. Nekoč bomo imeli tudi POLITIČNO SVOBODO!"

Skoro slična vprašanja je stavil Mr. Willkie tudi upravitelju kmetije in ta mu je pojasnil, da ni še sto let preteklo, ko so bili njegovi in drugih delavcev predniki še sužnji ali tlačani niti on niti delavci te kmetije

niso lastovali zemlje, katero so obdelovali — in on in delavci so prav zadovoljni z sedanjim sistemom.

Mr. Willkie ne reprezentira revolucionarne ideje, temveč je zagovornik kapitalističnega sistema; kapitan Rickenbacker je član skrajne desnice. Mr. Willkie se ne boji Rusije, da nas bo požrla ali spreobrnila, Mr. Rickenbacker pa veruje v "bodočo demokracijo Rusijo". In devetindevetdeset procentov Slovencev je istega mnenja.

Demokracija ni dogma in ker ni dogma je podvržena gotovim zakonom ali pravilom, čeprav tega nečemo priznati. Polne demokracije danes še ni. Ista bo prišla šele tedaj, ko bodo iz sveta izginile vse plemenske in narodnostne razlike, ko ne bo več socialnih razredov, ko bo človek postal res človek, ki ne bo živel samo svojemu egoizmu. Pa, ali bo res kdaj prišla taka demokracija? Morda pa je vse to le krasen sen, ki mu pravijo strokovnjaki — utopija. Kdo ve?

Urednikova pošta

"Roksi" je zelo ugajala

Cleveland, Ohio. — Ni vredno plakati za razlitim mlekom, saj je že tako preveč vode v njem. Tako smo se zabavali v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. zadnje nedeljo pri igri "Roksi", katero so pridelile Progresivne Slovenke krožek št. 1.

Ni mi preveč ugajalo iti ven iz tople sobe zaradi slabega vremena, toda šel sem zaradi družbe, a sedaj se ne kesam. Dvorana je bila natrpana do zadnjega kotička in tudi Mr. Jože Pograjc je bil navzoč, toda brez pušclca. How is that?

Bil sem že na mnogih priredbah tu in tam, toda nisem pričakoval tega. Igra je bila precej pomenljiva v ameriškem življenju, toda igralci so bili najboljše, ki so bili izbrani za to igro, tako Mr. Steblaj kot tudi drugi, seveda kakor je bila jim vloga predložena.

Največjo pozornost nam je vzbujala mlada Miss Dorothy Paliska. Vsi smo občudovali njeno gibanje v vlogi kot prava živa slika; kamor sem se obrnil, vsak je hvalil njeno spretnost kot prve vrste.

Slovenci smo lahko ponosni, da imamo izborne igralce v naši sredini.

Ker je precej dela in truda predno se vzpizori taka predstava, je mnenje več nas Slovencev, da bi se še enkrat predstavilo to igro — "Roksi".
 Felix Rozina.

Slovenski sekciji četrte divizije manjka še 150 naročil do petka 18. februarja

Cleveland, Ohio. — Kampanja, ki je v teku za prodajo vojnih bondov četrtega posojila se bo precej dobro obnesla, vendar nismo še dosegli kvote, ne v okraju in ne v divizijah. Kar nas pa najbolj zanima je to, da bi naša slovenska sekcija v četrtri diviziji dosegla svojo kvoto. Par dni nazaj smo prosili še za nadaljnjih 300 naročil, da bomo dosegli število en tisoč in dobili smo 50 odstotkov naše prošnje in zdaj nam manjka še 150 naročil in čas je do petka 18. februarja.

Za serijo E bo kampanja še ves mesec februar, ampak zdaj gre za kvoto in za to je določen zadnji dan 18. februar. Kar bo prišlo po tem dnevu, bo seveda pomagalo k skupni stvari, ampak komur je za zaslugu našemu slovenskemu narodu, tisti se bo potrudil storiti svojo dolžnost še ta teden, da bomo potem s ponošom rekli: Naš slovenski narod je dosegel določeno kvoto tudi ob določenem času! To je zelo važno in vsi, ki smo zainteresirani v naš narodni ponos, bomo zelo hvaležni vsakemu posamezniku in vsem društvom za vsako pomoč.

Naši nabiratelji bodo še na delu do petka. Seveda vreme zadnje dni je vse kaj drugega kot vreme, katero bi nam pomagalo pri težkem delu hoditi od hiše do hiše. Torej tisti, kateri ne boste slučajno obiskani osebno, bodite toliko naklonjeni stvari in dobremu delu, da boste sami stopili do naših slovenskih bank ali pa do S. D. Z. urada ali k Mr. Taučarju v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. in tam boste dobili prvovrstno postrežbo.

V nadi, da bomo dosegli kvoto, se vam lepo zahvaljujem v imenu vsega odbora.

Albina Novak.

Slovenski ameriški narodni svet

3935 West 26th St., Chicago 23, Ill.
 FINANCNO POROČILO ZA MESECE JANUAR

Bilanca 31. dec. 1943 (na banki)
 \$18,055.31, ročna blagajna
 \$47.86
 Dohodki: \$18,103.17

Postojanka št.
 1. Detroit, Mich. \$ 600.00
 6. Ely, Minn. 23.00
 8. West Newton, Pa. 13.50
 12. West Aliquippa, Pa. 10.75
 13. Niles, Ohio 129.50
 15. Springfield, Ill. 7.31
 17. Uniontown, Pa. 14.50
 18. Sheboygan, Wis. 25.00
 22. Midway, Pa. 10.00
 23. St. Louis, Mo. 16.50
 25. Chicago, Ill. 22.90
 26. Fredericktown, Pa. 10.00
 31. Sharon, Pa. 100.00
 31. Pueblo, Colo. 15.00
 32. Cleveland, Ohio 6.00
 33. Bridgeport, Ohio 14.30
 34. Cleveland, Ohio 1,000.00
 40. Kemmerer, Wyo. 7.00
 41. Fontana, Calif. 11.00
 46. Brooklyn, N. Y. 14.85
 47. Pueblo, Colo. 5.00
 48. Cleveland, Ohio 250.00
 53. Johnstown, Pa. 4.50
 56. Milwaukee, Wis. 100.00
 61. Indianapolis, Ind. 18.45
 63. Brooklyn, N. Y. 8.00
 65. Worcester, N. Y. 15.00
 67. Los Angeles, Calif. 24.25
 69. New York, N. Y. 42.50
 71. Fairport Harbor, Ohio 9.90
 73. Herminie, Pa. 10.00
 74. Sheboygan, Wis. 10.00
 75. Pueblo, Colo. 30.00
 79. Girard, Ohio 25.00
 83. Walsenburg, Colo. 5.00
 84. New York, N. Y. 6.50
 85. New York, N. Y. 6.00
 86. Elizabeth, N. J. 4.50
 91. Chisholm, Minn. 14.00
 94. Hostetter, Pa. 8.00
 H. Hiebanja, Hayes, S. D. 25.00
 Dr. St. 13. ABZ, Bagdaley, Pa. 5.00
 Dr. St. 10. JPZ, Sloga, Sheboygan, Wis. 15.00
 Dr. St. 180. SNPJ, Linton, Ind. 7.61
 Skupne podružnice SANS in

JPO, Pueblo, Colo. 150.00
 Skupne podružnice SANS, Chicago, Ill. 565.30
 E. S. Federacija SNPJ za W. Pa. 30.00
 Mrs. Agnes Zalokar, Cleveland, Ohio 44.00
 Nabrala Mrs. Jennie Koren, Chicago, Ill. 10.00
 Mrs. Katarina Pfeiffer, New York, N. Y. 5.00
 Mrs. Pauline Kapel, Cleveland, Ohio 11.00
 M. Zobeč, Port Hope, Ont., Canada 15.00
 Skupni dohodki \$ 3,500.00
 Izdatki: Najemina urada do 15. feb. \$ 50.00
 Plača uslužbenca v uradu do 20. jan. 94.00
 Zvez davek za socialno zaščito Vojni davek od plače-uslužbenca 47.50
 Pisarniške potreščine 12.00
 Popravilo pisalnega stroja 1.00
 Luč v uradu 11.25
 Telefon in telegrami 11.75
 Tiskovine 15.00
 Poštovina 1.31
 Stroški, vozna in dnevnice seje 8. jan. 20.00
 Stroški seje nadzornega odbora Kampanski potni stroški Nadaljnji stroški sept. in dec. seje 31.00
 Subvencija Združenemu odboru jugosl. Amer. 1,500.00
 Skupni izdatki \$ 3,213.50
 BILANCA NA BANKI 31. JAN. 1944 18,411.31
 BILANCA ROČNE BLAGAJNE 47.86
 \$21,630.17

Pregled: Skupni dohodki od 5. dec. 1943 do 31. jan. 1944 \$32,331.41
 Skupni izdatki od 5. dec. 1943 do 31. jan. 1944 14,111.30
 Preostanek \$18,439.11

JOSEPH ZALAR, blagajnik;
 MIRKO G. KUHLE, izvršni tajnik

Poročilo pomožne akcije

Jugoslovanskega pomožnega odbora slovenska sekcija imela v blagajni dne 1. januarja 1944 vsega denarja \$582.72. V mesecu januarju poslani in prispevali sleded: Društva Slovenske narodne podporne jednote so prispevala \$800.00; Jos. Durn, tajnik lokalnega odbora št. 35, je poslal \$400.00; Anton Zornik, tajnik lokalnega odbora št. 40, poslal \$10.00; uprava Glasa naroda izročila \$12.00; John Germ, tajnik lokalnega odbora št. 31, je poslal \$500.00; Frank C. nar, Berwyn, Ill., \$2.00; M. Zobeč, Ontario, Canada, \$10.00; Mrs. Agnes Justin, Wyo., \$1.00; Mary Meglič, Loretta, Wyo., \$1.00; John Vitez, tajnik lokalnega odbora št. 29, je poslal \$14.30; Ignatz Orazem, tajnik lokalnega odbora št. 11, je poslal \$12.00; in Louis Chama, tajnik lokalnega odbora št. 11, je poslal \$100.00. — Skupni dohodki v mesecu januarju so bili \$1863.30.

Dne 1. februarja je bilo v blagajni JPO,SS \$66,446.02. — Skupni dohodki od januarja do februarja znašajo samo \$59.50. Hvala vsem, ki so poslali darovali poslano vsoto. — Skupni dohodki od januarja do februarja znašajo \$153.94, katere se pripisalo k decemberskemu ročilu.

Leo Jurjovec, blagajnik JPO,SS

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing planes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

WHERE THE FUEL GOES

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

— Sanjam, ali je res ona? — se je stresel. — Iste rajskelepe oči, fina usteca, nežna brada. Isti mili obraz z izrazom čiste, neizkušene duše.

— Lavra! — je vzkliknil in pred dušnimi očmi se je vrstil prizor za prizorom iz onega življenja, ki se mu je dozdevalo kakor lepe sanje s tragičnim koncem...

V Valenci je bilo. Zagledal jo je v hiši svojega strica. Deklico, polno milobe, čara. Vitko in lepo. Nedolžnega obraza, ki so ga oživljale jasne oči. Lica so ru dela ko nedotaknjena vrtnica in na visokem čelu je kraljeval ponos...

Ko v sanjah jo je gledal in srce je zaigralo. Nova, neznana pesem je zadonela v duši. In na lik refremu je odmevalo v vsej notranjosti, da je vzklikla v njem ljubezen, prva, čista ljubezen, brez strasti, brez sebičnosti.

S svetim strahom je zrl Lavra. Skrivnosti ni izdal. Čuval jo je v srcu ko zaklad. Saj je bila tako lepa, čista, tako dragocena in bal se je, da jo svet potepta, ako jo razkrije.

Potem, potem pa je zasijal veliki, slovesni trenutek, ko je začutil, da je srce pretesno in ga sililo, da izkriči svojo ljubezen, prvo, mlado in tako sveto...

— Lavra, ljubim vas! — je vzkliknil nekega večera in je padel pred njo na kolena ter s plamtečim obrazom stiskal njeno roko. Sam sebe se je ustrašil, ko je zaslišal svoj glas. Ko pa je videl, da so postale njene oči bolj jasne, in je krog finih, nežnih ust zaigral smehljaj in ko je čutil, da se je njena roka stresla v njegovi, se mu je dozdevalo, da se odpira pred njim raj sreče.

— Da, Lavra, ljubim vas, kakor nisem in ne bom ljubil nikogar — je zopet vzkrikel — Ljubim vas in ljubil vas bom do groba. — Nad njeno roko se je sklonil in jo pokrival s poljubi kipečega srca.

Lavra ni odmaknila roke. Visoko, plemenito čelo se ji je za trenutek zmračilo, a tega ni takrat ni videl. Srce je kričalo v ljubezni, vse drugo je bilo ovito v meglo.

Kako lepi so bili dnevi in kako prijetni večeri, ko je Lavra vedno nanovo šepetal o plamenju, ki nikdar ne ugasne. Zdelo se mu je, da sta se duši zlili v eno in da se je dvigal iz srca en sam akord brez najmanjše disharmonije.

Potem pa je prišlo ono strašno. Nad Valenco je ležal večer, ni mrak. Na ulicah se je svetilo kalo tisoč luči. Njegova duša je

RACIJSKI KOLEDAR

PROCESIRANA JEDILA — Zelene znamke črk G, H, in J v racijski knjižici št. 4 so veljavne do 20. februarja. Znamke K, L in M so veljavne sedaj in do 20. marca.

MESO, SIROVO MASLO, SIR, MESO V KONZERVAH, itd. — Rjave znamke črk V, W in X v knjigi št. 3 so veljavne do 26. februarja. Črka Y je sedaj veljavna.

SLADKOR — Znamka št. 30 v knjižici 4 je veljavna za 5 funtov sladkorja do 31. marca. Znamka št. 40 je sedaj veljavna za 5 funtov sladkorja za vkuhanja, in sicer do 28. februarja 1945.

CEVLJI — Znamka št. 18 v racijski knjižici 1 je veljavna do preklica. Znamka št. 1 na strani z aeroplani v knjižici št. 3 je veljavna do preklica.

GASOLIN — Znamka št. 10. v knjižici A je veljavna do 21. marca. Znamke v B in C knjižicah so veljavne vsaka za 2 galona dokler se jih ne porabi. Nove B-2 in C-2 znamke so veljavne za pet galonov gasolina. Ime države in licenčna številka mora biti zapisana preko vsake znamke, ki se jo odda za gasoline.

TAJERJI — Prihodnji pregled tajerjev avtov, čigar lastniki posedujejo A knjižico, je do 30. marca; za one z B knjižico do 29. februarja; z C knjižico do 29. februarja. Komercialna vozila morajo dati tajerje pregledati vsakih 6 mesecev ali ko prevozijo 5,000 milj, katero je prejelo.

OLJE ZA KURIVO — Kuponi 3, 4, in 5 so sedaj veljavni. Št. 3 poteče na 13. marca. Za vsak kupon dobite 10 galonov olja.

ŽGANJE — Osmo perijoda za nakup žganje poteče 1. marca. Poleg redne kvote dobite tri dodatne steklenice ruma.

ŠE NA IZBIRO!

Pri nas imamo lepo zalogo SEALY MODROČEV razne vrste in različne cene, ŽELEZNE SPRINGE (predvojni izdelek), železne postelje (predvojni izdelek).

Pri nas se še vedno dobi lepa izbira LINOLEJA od 39 centov jard naprej. Naš izurjeni delavec vam bo položil linolej, da se bo dobro prilagel na tleh.

Preproge iz linoleja 9x12 od 4.95 naprej

Imamo še nekaj malih namiznih radio aparatov, in velike kombinacijske radio aparate.

V zalogi imamo tudi slovenske in hrvatske gramofonske plošče.

Pridite in izberite, dokler je zaloga še velika.

Norwood Appliance & Furniture

6104 St. Clair Ave.

John Susnik

Traitors' End

NORWEGIAN PASSERSBY WATCH with mingled emotions as Oslo police remove the bodies of two quiling informers from an apartment house where they were found dead. This picture, smuggled out of Norway, just arrived in this country.

pela, a naenkrat je glas umolknil. Spoznal je, da Lavra ni njegova, kajti v srcu je nosila sliko njegovega prijatelja. Zajokal je kot otrok.

Lavra je izginila s tujcem. In on — Ljubezen ni ugasnila, ker je bila prva, čista, sveta. Bežal je v svet, da jo najde. Njo, prvo in zadnjo, za katero se je ogrelo njegovo srce. Da jo vidi in ji izkriči svojo bolelost...

Za hrptom je zaslišal trde korake. Stresel se je. Obrnil je glavo in zagledal pred seboj lastnika galerije.

— Gospod, knez je že odšel — ga je nagovoril.

Don Pedro ga je malomarno poslušal. Njegove misli so bile drugod.

— Kako je prišla ta slika sem? — je vprašal z negotovim in tresočim se glasom.

Lastnik mu je odvrnil, da je delo slavnega umetnika in je stara par sto let. Po naključju je prišel do nje.

— O Bog, kaj še! — je vzkliknil maršal. — Ta slika je nova, ne pa stara stoletja. Kje ste jo dobili? Oh, za božjo voljo vas prosim, povejte mi, kje najdem to damo? — Glas je bil proseč in v očeh je zaigrala solza.

Lastnik je sočutno zrl vznemirjenega starca. A drugega odgovora ni mogel dati, kakor prej. Kolikor je vedel, je slika stara in najbrž delo Luke Cranacha.

Don Petro je odmajal z glavo.

— Gospodje — je dejal in položil roko na srce — gospodje, don Pedro de San Montanjo Ligez vas ima za poštenjake. Niste trgovci s slikami in zato vem, da me nečete preslepiti, da bi mi potem sliko prodali kot staro umetnino. Povedati pa moram, da me ali vse vara, kar vidim tukaj, ali pa... poznam damo, ki jo slika predstavlja. Spoštljivo je pozdravil in odšel.

— Res, je dejal lastnik — človek bi začel dvomiti o tej dami, ako bi brezpogojno ne vedeli, kako in kedar da je postala naša last in da je skozi dolgo vrsto let bila v K. In vendar! Ali vsakdanji prihod mladega Frobna ne daje videza, da ga veže s sliko neki spomin? In kako je vzplamtelo oko starega don Petra, ko je izjavil, da pozna damo, ki jo slika predstavlja.

WE BOUGHT EXTRA WAR BONDS

4TH

WAR LOAN

to pa se je zopet vrnil in se zagledal v damo, ki se mu je smehljala s slike.

Don Pedro je bil nevoljen, a pomoči ni bilo. Ogledovati je začel druge slike, toda misel na damo ga je silila, da je vsak trenutek obrnil glavo, da bi videl, ali je mladenič še tam ali pa je morda že odšel. A mož je stal. Niti trenil ni z očesom, ko da sanja in ne ve za svet krog sebe...

— Oh, Pont des Arts, svetli in črni! — se je izvilo iz prsi mladega moža.

Odlomek življenja je videl pred seboj, ko je zrl damo na sliki.

V Parizu je bilo pred leti. Nekega večera se je vračal s prijateljem domov. Veter je tutil in lilo je. Prišla sta do Pont des Arts. Zavita sta bila in sključena. Nista opazila črne postave, ki se je naslanjala na ograjo mosta. Naenkrat je zaslišal zadušeno prošnjo:

— Prosim, usmilite se...

Glas je bil otroški in tresoč. Začuden se je ozrl kvišku. Pred njim je stala vitka, črna svetlobi ulične svetiljke zagledala postava, zakrita z zelenim pajčolanom. V iztegnjeni roki je držala krožnik. Vsa se je tresla vilo.

Čez en teden jo je čakal pred medicinsko fakulteto. Ura je odbila, a nje ni bilo. Celo uro je hodil gor in dol s težkimi koraki, in ravno je hotel oditi z bridko prevaro v srcu, ko je v svetlobi ulične svetiljke zagledal črno postavo z zelenim pajčolanom. Srce je burno vzvalodržalo krožnik. Vsa se je tresla vilo.

od mraza in bila je premočena od dežja.

Nehote se je stresel. V velikem, grešnem Parizu je bil in v duši je vstajalo vprašanje, ali ni morda tudi ona, še mlada, otroška žrtev, kakor jih je toliko in toliko.

V srcu mu je nanovo zadonela prošnja. Tako mehka, obupna, da jo je morala izreči le nedolžnost. Dvom se je razpršil in pomagal je.

— Bog povrni! — je vzkliknilo dekle. — Za bolno mambo. Tako revni sve, ona leži — in smrt je je pred vratmi.

Dekle je izjokalo vso svojo bol. Kako žalostna je bila tragedija obeh — materina in njena. Čutil je, da mu seže vsaka beseda do srca in zaželel je, da bi deklico zopet videl. V začetku ni hotela slišati o tem, naposled pa ga je uslišala in nato odhitela.

MORDA SO VAŠE NOGE

Dostikrat ugotovijo zdravniki, da nastanejo bolečine v telesu vsled oslabele ali vpadlih obokov in drugih neprilik v nogah. Ako je to, vam mi lahko pokažemo, kako vam dr. Schollovo sredstvo za noge prežene neprilike. Pridite k nam, da vam vzamemo odtise nog zastonj.

MANDEL SHOE STORE

6107 St. Clair Ave.

ZRAVEN GRDINA SHOPPE

Ko so DOLGO DISTANČNE linije, s katerimi želite zveze, natrpame, vam bo operatorica rekla...“PROSIM OMEJITE VAŠ KLIC NA 5 MINUT.”

To je dobra ideja radi vojne zaposlenosti podnevi in ponoči. To pomaga dobiti slehernemu boljše poslugo.

Buy War Bonds for Victory

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman
ILKA VAŠTETOVA

Po poti v šefovo sobo je še enkrat prebral odstavek. Sodnik je prijel akt in ga prečital. Pokimal je baronu. Izpod očal je pogledal na pristava in velel:

"Ukrenite vse potrebno, da se pripeljeta jetnika semkaj!"

Dobre četrte ure pozneje sta v spremstvu sluge stopila v predsobo obojega jetnika: Grajžar in — komornik Mihec! Ošabno je pristopil iz svoje sobe pristav in zviška postrani pogledal na jetnika. Visok in stasit je šel mimo njiju.

Marijo so se poredno zasvetile oči, ko je s posmehom premerila gizdalina v dolgi, modrikasti suknji in rjavih hlačah ter rumenih dokolenskih nogavicah in črnih šolnih z visokimi rdečimi petami.

Odsel je v šefovo sobo in dejal visokostno:

"Naj vstopita h gospodu sodniku!"

Nato se je usedel za mizo pri oknu, vzela gospe pero v roko in s čemerikavim obrazom zrla doli na trg pred magistratom, kjer so se okrog zasneženega vodnjaka gnetle ljubljanske branjke s košarami in jerbasi.

Jetnika sta obstala pri vratih.

Prvo, kar je Marija ugledala, so bili nešteti kodri velikanske lasulje, zibajoče se nad črnim sodniškim talarjem.

"Če se jutri ali pojutrišnjem oglasijo, gospod baron, jim bom z denarjem na uslugo," je prihajalo izpod lasulje.

"Prosim, gospod mestni sodnik!"

Lasulji nasproti se je v naslanjaču priklonil baron Valvasor.

"Zopet dolgi!" si je mislila Marija.

Lasulja se je okrenila.

Dvoje drobnih oči, nerazločljive barve, se je ostro zapicilo v obojega jetnika. Starejši jetnik je povsili pogled, mlajši je odpiral velike črne oči in ni umaknil pogleda.

Siroka, kakor črta stisnjena usta gospoda sodnika Jurija Tolminca — on sam se je podpisoval Thalmeiner — so se odprla.

"Kateri izmed vaju je oni grešnik, ki je študentu odsekal prst na roki?"

"Jaz!" je stopil komornik Mihec za korak naprej.

"Seveda! Jaz!" je oblastni sodnikov glas zadrženo trl dušo ubogemu grešniku. "In s kakšnim ponosom to pove! Kakor

IN FOGGY ALEUTIANS—A Red Cross storage tent on a small island over 400 miles west of Dutch Harbor in the Aleutian chain of islands.

da je turškemu paši odsekal č. In vrh vsega tega odleti pri glavo. Tega pa ne pomisli, kakšne sitnosti je napravil s svojim junaštvom nam, mestnemu sodniku. Tu — že na vse zgodaj je vložil gospod rektor jezuitske gimnazije pritožbo zaradi vajnega razbojniškega napada. Komaj vtakneta nos med ljubljansko obzidje, pa že začeta s pretepi. In napadeta — kakor nam gospod rektor piše — dva mirna, pohlevna fantička, ki sta se zaradi slabosti enega izmed njiju zakasnila pri sorodnikih. Nu, to je pa že od sile! Moram re-

či. In vrh vsega tega odleti pri glavo. Tega pa ne pomisli, kakšne sitnosti je napravil s svojim junaštvom nam, mestnemu sodniku. Tu — že na vse zgodaj je vložil gospod rektor jezuitske gimnazije pritožbo zaradi vajnega razbojniškega napada. Komaj vtakneta nos med ljubljansko obzidje, pa že začeta s pretepi. In napadeta — kakor nam gospod rektor piše — dva mirna, pohlevna fantička, ki sta se zaradi slabosti enega izmed njiju zakasnila pri sorodnikih. Nu, to je pa že od sile! Moram re-

"Hahaha! Hahaha!" Marija, ki je med dolgo pridigo vedno bolj odpirala velike oči, je naposled izbruhnila v glasen grohot.

Zaman je Valvasor strogo stresal z glavo. Marijo je lomil neutolažljiv smeh. Pristav je polzaprtih oči zrl strog in prezirljivo na predrežja. Sodnik pa je planil kvišku in udaril s pestjo po mizi.

"Kaj je to? Kaj naj pomeni njegov predrzni smeh? Odgovori naj takoj!"

"O — o — ohahahaha!"

Komornik je izlekel robc in si obrisal solzne oči.

"Nu, ali bo kaj!" je zagrmel sodnik, ves zaripel v obraz od jeze.

"Seveda bo!" je s posmehom dvignil komornik glavo. Spravil je robc zadaj v široko zvončasto suknjo in našteval na prste. Prvič: Gospod rektor so resnico nekoliko zavili. Ona dva "mirna" pohlevna fantička, sta se prva obregnila ob naju in sta torej onadva začela, ne midva. Drugič: Tista slabost pri sorodnikih se pri nas imenuje nekoliko drugače —

"Namreč?"

"Namreč: ljubezen do natakarike pri črnem orlu, kjer sta se študenta zakasnila, s e d e č a ves večer pri sosedni mizi. In tretjič — hahaha!"

"Nu, tretjič?" je vprašal sodnik in v njegovem glasu se je nekaj zatreslo, kar gotovo ni bila več jeza.

"Tretjič: Najsi je odletel v sneg plemičev ali tlačanov prst, izpremenil se je v zemljo. To je tako gotovo, kakor je gotovo, da še noben plemič ni utekel najpravičnejšemu zakonu našega stvarstva: Prah si in v prah se povrneš."

Komornikove lepe oči so se svetile v zmagovalstvu.

"Hm."

Sodnik se je okrenil in se nekoliko zmeden in presenečen ozrl na barona, kakor da išče pri njem pomoči.

Valvasor pa se je rahlo nasmešnil.

Jurij Tolminec je še enkrat premeril mladega fantička od lepo oblikovanih nog do krasne črnolase glave... Čuden mladit! Se vede in je videti, kakor bi bil grofovski sin. Niti trohice strahu ni v njem. Govori pa kakor spreten advokat. Čuden komornik...

"Bakrorezec Matija Grajžar, čul je zagovor svojega tovariša. Kaj pripomni k temu on?"

Grajžar se je nervozno zdrnil in zardel.

"Ničesar. Govoril je resnico."

"Pišite, gospod pristavi!" je opomnil šef mladega Koprivo, ki se je zagledal v komornika in pozabil napisati Grajžarjev odgovor.

Sodnik se je sklonil k baronu in dejal polglasno:

"Nu, gospod rektor bo mojega odgovora na svojo pritožbo vesel!" in se je škodoželjno posmešnil. Magistrat in jezuitje so si bili zaradi večnih študentskih pretepev močno v lašeh.

"Idita domov!" je preko ramena zapovedal jetnikoma.

Vrata so začivila. Grajžar je — po svoji navadi — brez poklona in pozdrava stopil čez prag, devaje široki klobuk na glavo.

(Nadaljevanje)

Mali oglasi

Polna zaloga **LINOLEJA**

Inlaid burlap back. Preproge 100 odstot. volnene, predvojni izdelek, vsakovrstne. Naša trgovina je odprta vsaki dan od 1. do 8. ure vsak večer; ob ponedeljkih in sredah imamo celi dan zaprto.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.

J. BOHINC

819 EAST 185th ST.

Odda se

lepo sobo z 2 posteljama za eno ali dve dekleti ali zakonski par. Kuhinja. Pri mirni družini. Vpraša se na 20780 Miller Ave.

Hiša naprodaj

6 sob za eno družino, na Edna Ave., radi ureditve zapuščine. Ključe dobite pri J. TISOVEC, 1366 Marquette Ave., blizu St. Clair Ave., E. 55 St.

Iz urada CARNIOLA
TENT št. 1288
The Maccabees

Apeliram na članstvo gori imenovanega društva, da bolj redno plačujete svoj asessment. V sedanjih časih, ko vsak za služi, ni nobenega vzroka, da bi moral zaostajati s plačilom asessmenta. Član, kateri nima plačanega asessmenta, naj ne pričakuje bolniške podpore v slučaju, da zbolí v tem času, ravno tako se lahko zgubi valuta na njegovem smrtninskem certifikatu, kateri so vsi na takozvani cash value. Prosi se vse prizadete, da to sporočilo resno vzamete v naznanje.

J. T., tajnik.

Drva za kurivo

Naprodaj imam drva za kurivo; nova iz tovarne, niso zrezana. \$5.00 velika skladišnica. Pokličite LI. 2067.

Znanstveno zdravljenje za revmatizem — hrbtobol — trganje
H. L. BURRINGTON
788 E. 152 ST.
Ure: 10-12 zj. — 2-4 pop. — 6-8 zv.
GL. 7636 — KE. 0538

ZA
REVMATIČNE
BOLEČI
PITAJTE

PAIN-EXPELLER
Od 1867 god...
Zanesljiv liniment familijant

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

Za delavce

Za delavce

TAPCO
VAS POTREBUJE,
DA NADOMESTITE MOŠKE, KI ODIDEJO
V OBOROŽENO SILO

Vajenci za stroje

Nekoliko izučeni kovaški delavci

Zglasite se dnevno 8:00 zjutraj do 5:00 pop. ob sobotah do poldne

Prosta vožnja z busom od konca Euclid Ave. poulične do Employment urada

Thompson Aircraft
Products Co.

23555 Euclid Ave.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj.
šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

New York Central
železnica

potrebuje

TEŽAKE ZA TRACNICE

9 ur dela na dan

Dobra plača od ure z 'overtime'

po 8 urah in ob nedeljah

Morate imeti "Availability Statement"

Zglasite se na

LINDALE POTNIŠKI

POSTAJI

MARCY YARD OFFICE

YARDMASTER OFFICE,

East 26 St.

POMOŽNI SUPERVISOR

TRACNIC, COLLINWOOD

ali v sobi št. 35, St. Clair in W.

3 St.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEND. 3028

CE POTREBUJETE

Novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376 — 8377

Ob večerih: ME. 4767

Proda se harmoniko

Malo rabljeno in dobro ohranjeno nemško harmoniko na štiri tone, se proda. Kdor želi kupiti, naj se zgleda pri John Smuk, 1184 Norwood Rd., po peti uri zvečer.

Kupite vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

ŽENSKKE

ZA ČIŠČENJE

Nočno delo

3. popoldne do 11. zvečer
Plača od ure in čas in pol za overtime
Morajo biti državljanke.

American Stove Co.

Aircraft Division

1825 E. 40 St.

MOŠKE IN ŽENSKKE

se potrebuje za

splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon

Co., Inc.

Mašinisti

Boring Mills

Milling Machine

Engine Lathe

Turret Lathe

Chipper-Grinder

Plate Lay-Out možni

Tovarniški inštruktorji

Težaki

53-60 ur tedensko

Plača od ure

The Osborn
Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

ŽENSKKE

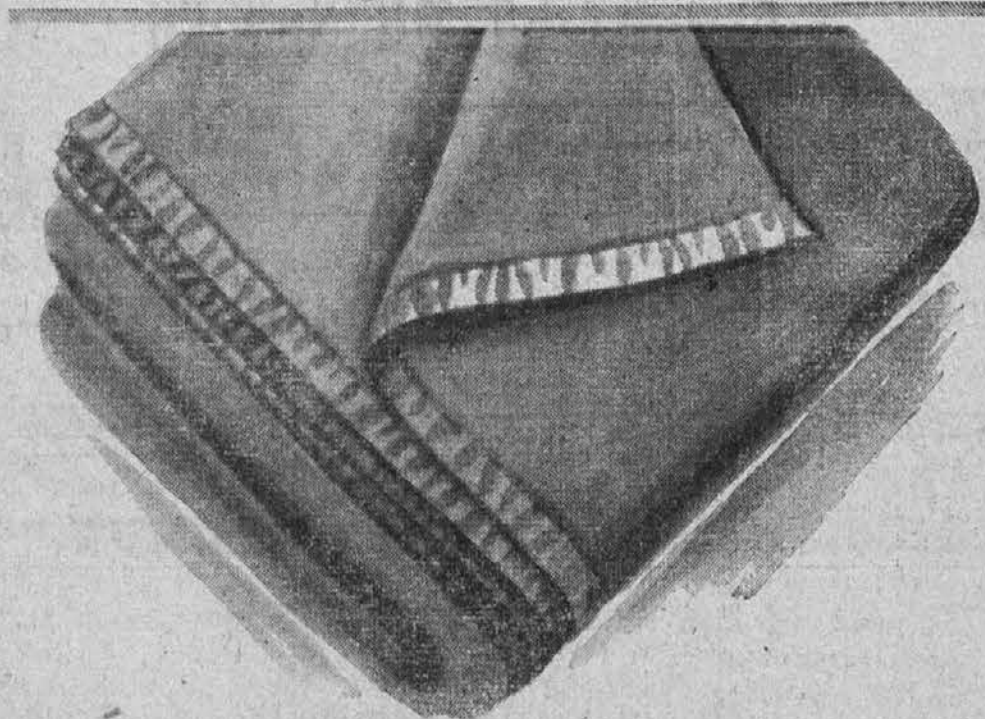
za snazjenje; primerne ure, da bra plača. Vpraša se pri slovodji, od 11. do 4. pop.

HANNA THEATRE

E. 14th Med Euclid in Prospect

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.'S BASEMENT

Za rabo skozi vse leto... **"Penton"**
topli, 5% volneni

BLANKETI 3.98 vsak

Ti prijetni blanketi so 5 odst. volneni, 25 odst. rayon in 70 odst. bombažni... mehki in rahli. Rozaste, modre ali rjave barve. Mere 72x90. Obrobljeni z lepim rayon satenom.

The May Co. Basement

Čedni stili za vašo
priljubljeno deco!

"MITZI" OBLEKE

1.69

Lepi spomladanski vzorci za vaše majhne deklice! Vse obleke so garantirane, da se operejo in da so stalne barve. Natisnjeni stili z tesnim životom in polnimi krili ter pentljo... široki rokavi. Blago fine kakovosti v vseh zahtevanih barvah za spomlad. Mere 4 do 6½.

The May Co. Basement

